

5.

tanegység

Bárány és hajnal

2 × 45 perces komplex szövegfeldolgozó, hittan- és énekóra (magyar, hittan, ének-zene, tánc)

FELDOLGOZOTT MŰVEK

Hol jártál, báránykám?
– magyar népi mondóka
Mikor zöld erdőben járt
– cigány népköltés, Bari Károly gyűjtése, Bánffy-hunyad (Erdély)
Ó, ártatlanság Báránya
(részlet) – 17. századi hitvalló ének
Vitéz Ferenc:
Hatévesek mesélik
Rónay György: *Hajnal*
Jézus Krisztus, szép fényes hajnal (részlet) – középkori latin énekből
Mile Zsigmond Zsolt:
Csak azt tudom...
(online)

MIT KÉSZÍTSEK ELŐ?

- Szöveggyűjtemény
- Internet, projektor, hangfal

ÉVFOLYAM

2. osztály

Dalokkal, versekkel mélyebben átélhetjük a nagypéntek áldozatát, fájdalmát, és át tudjuk fordítani a húsvét fényébe, a feltámadás reményébe. Ünnepi hangjátékkal, körtánccal kísérhetjük.

Áttekintő vázlat

5.1 Ó, ó, bárányom	45 perc
5.1a Báránysirató	25 perc
5.1b Ártatlanság Báránya	20 perc
5.2 Ki feltámadsz	45 perc
5.2a Sajnálom Jézust	15–20 perc
5.2b Fényes hajnal	15–20 perc
5.2c Fénytemplomban	10 perc
Összesen:	2 × 45 perc

Teológiai szempontból súlyos, nehéz témát dolgozunk fel, elsősorban dalokra, szövegritmusra hagyatkozva, ami könnyebben átviheti az üzenetet, mint a verbalizmus. Alaposan fel kell készülni az énekek bemutatására, tanítására és a táncmozgásra is. Dinamikus énekvezetéssel a téma és a szövegek nehézségein is úrrá lehetünk.

FELADATOK LEÍRÁSA

5.1 Ó, ó, bárányom

5.1a Báránysirató

Hallgassuk meg a *Hol jártál, báránykám?* énekelt szövegváltozatát, majd énekeljük el együtt a gyerekekkel (elérhető a reftantar.hu-n, a szöveggyűjtemény aloldalán).

Miben különbözik ez a szöveg a szöveggyűjteményben található változattól? Mi történt a báránnyal?

Bizony, előfordul, hogy a bárányt nem a farkas, hanem az ember támadja meg, és az emberi gonoszság áldozata lesz.

JEGYZETEIM

MIT AKARUNK ELÉRNİ?

Dalokkal, versekkel mélyebben átélhetjük a nagypéntek áldozatát, fájdalmát és reményét.

Ez történt Jézussal is. Népének vezetői (pásztorai) ellene fordultak, és halálra ítélték. A halálos ítéletet a római helytartó mondta ki, és a katonái hajtották végre. Jézust egy keresztfára szegezve kivégezték. Így lett belőle áldozat, áldozati bárány. Hiszen a zsidók minden húsvétkor bárányt áldoztak, hogy emlékezzenek az Egyiptomból való csodálatos szabadulásra. Ezen a húsvéton Jézus lett az áldozati bárány. Ezért is nevezzük őt Isten bárányának.

Olvassuk fel a *Mikor zöld erdőben járt* című cigány népköltést (Bari Károly gyűjtése, Bánffyhunad [Erdély]), majd ismételjük meg felelgető olvasással! Végül olvassuk szóló és kórus felelgetésével (a kórusé a refrén és a 2–3. szakaszban ismétlődő sorok)!

A gyerekek alkossanak kis csoportokat, és készüljenek fel a dal siratóként való felolvasására! Olvashatnak kántáló („éneklő”) hangon, amit bemutathatunk nekik. Feloszthatják a szöveget szóló és kórus részekre, és akár egyszerű mozgást (pl. hajlongást) is kitalálhatnak hozzá. A csoportok párhuzamosan készüljenek, majd a vállalkozók bemutathatják a siratójukat.

5.1b Ártatlanság Báránya

De miért kellett Jézusnak meghalnia? Hiszen ő ártatlan volt, nem tett semmi rosszat. (Hallgassuk meg a gyerekek válaszait!)

20
perc

Majd a tanító énekelje el az *Ó, ártatlanság Báránya* című 17. századi hitvalló ének (*Református énekeskönyv*, 335. ének) első versszakát!

A dalban benne van a válasz, keressük meg!

E világnak ki vagy ára → Ennek a világnak Jézus az ára: az életével fizetett az emberek bűne miatt, hogy az Atyától bocsánatot kapjunk.

Megtartója, táplálója → Így tartja meg, így táplálja az emberek világát.

Áldott légy, egek királya! → Ő a király, aki uralkodik égen és földön.

Tanuljuk meg a dalt énekelni a gyerekekkel, majd adjuk elő szóló-kórus felosztással. Az előadásba bevonhatjuk a csengőhangot, csengő-bongó hangszereket is. Ne feledjük, hogy a dal sirató hangon indul, de aztán magasba emelkedik, és dicsőítéssé válik.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Énekhallgatás, éneklés
Bibliai ismeretek
Felelgető olvasás
Hangjáték csoportmunkában
Daltanulás, éneklés
Szövegértelmezés

MIT AKARUNK ELÉRNI?

Nagypéntek mélyéről fordítsuk át az áldozatot a húsvét fényébe, a feltámadás örömébe.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Kreatív szövegalkotás szóban, írásban
Versolvasás, beszélgetés
Dalszöveg értelmezése, beszélgetés
Énektanulás (körtánc ütemes mozgással)
Vers olvasása, értelmezése
Felelgető versolvasás

5.2 Ki feltámadsz

5.2a Sajnálom Jézust

Tegyük fel a gyerekeknek az alábbi kérdést! Hogyan folytatnátok ezt a mondatot: „Én nagyon sajnálom Jézust...”?

Akinek van gondolata, hallgassuk meg, majd adjunk egy kis időt az önálló munkára! Mindenki folytassa a megkezdett mondatot pár gondolattal!

Végül, aki szeretné, felolvashatja az írott gondolatait is.

15-20 perc

Ezek után olvassuk el *Vitéz Ferenc Hatévesek mesélik* című versét, aminek kezdő sora a fenti idézet.

Kiderül a címből, hogy a versbeszélő egy hatéves gyerek. Miben különböznek a gondolatai a mieinktól? Miben hasonlítanak?

Mi a véleményetek arról, amit elhatározott?

Vajon Jézusnak kell-e ma is szenvednie? Szened-e azután, hogy feltámadott és felment a mennybe?

Vedd figyelembe!

Hallgassuk meg a gyerekek véleményét, majd gondolkodjunk el együtt! Ha ő együttérző, akkor rosszullesik neki, ha látja a mi szenvedéseinket vagy gyengeségeinket. Ha ő együttérző Isten, akkor velünk együtt szenved. (Vö. Zsidók 4,15: „Mert nem olyan főpapunk van, aki ne tudna megindulni erőtlenségeinken...”)

5.2b Fényes hajnal

Ki látta már hajnalban a felkelő napot? Milyen volt?

Mit szóltok ehhez a hajnalhoz? A tanító olvassa fel *Rónay György Hajnal* című versét!

Mit gondoltok, kinek beszél a Madár? Kit szólít meg?

(Gondolhatunk a költőre, a versbeszélőre, de ő csak nézi a napot, és gyönyörködik benne. Gondolhatunk Istenre, akinek van hatalma a természet felett.)

Hallgassunk meg egy éneket, ami arról szól, hogy Jézus maga a hajnal. Miért nevezhetjük őt hajnalnak?

A tanító énekelje el a *Jézus Krisztus, szép fényes hajnal* kezdetű középkori latin ének (*Református énekeskönyv*, 485. ének) első versszakát, majd keressük együtt a választ a kérdésre! Itt beszélhetünk a feltámadásról, felidézhetjük a gyerekekkel bibliai ismereteiket.

Tanuljuk meg énekelni a dalt, ebben segíthet egy kottakövető videó és hanganyag (elérhető a reftantar.hu-n, a szöveggyűjtemény aloldalán).

Ha jól megy a daltanulás, vagy már ismert az ének, elénekelhetjük a további versszakokat is a szöveggyűjteményből.

15-20 perc

JEGYZETEIM

Variáció

A dal alkalmas arra is, hogy körtáncot járjunk a ritmusára. Javasolt mozgásforma:

□ | | □ □ | ti-ti-tá-tá ti-ti-ti-ti-tá
→bal jobb bal jobb bal jobb
□ | | □ | | ti-ti-tá-tá ti-ti-tá-tá
←bal jobb bal jobb bal jobb
□ | | □ | | ti-ti-tá-tá ti-ti-tá-tá
→bal jobb bal jobb bal jobb

Jobbra indulunk, bal láb kilépéssel, negyed értékenként lépünk, hat lépést jobbra, majd vissza ugyanígy hat lépést, és megint vissza hat lépést. Kézfogással a karok hátra-előre lendülnek, az utolsó szótagra felemeljük a karunkat.

5.2c Fénytemplomban

10
perc

Ki járt már fénytemplomban? Hol lehet a fénynek temploma? Hallgassuk meg a gyerekek válaszait, majd olvassuk fel [Mile Zsigmond Zsolt Csak azt tudom...](#) című húsvéti dalát! Elérhető a Reftantáron, a szöveggyűjtemény aloldalán.

Kövessük a versszakok változásait:

1. szakasz:

Ki beszél? Mi történik velem?

Mi történik a természetben?

2. szakasz:

Mi történik a versbeszélővel?

Kivel találkozik lélekben?

3. szakasz:

Hol van a fénytemplom? Milyen ott az istentisztelet?

Milyen íge, milyen üzenet szól a fénytemplomban?

Most zúgjuk együtt a széllel a fénytemplom üzenetét, felelgetve mondjuk el a második versszak utolsó két sorát és a harmadik versszak sorait: a tanító soronként olvas, a gyerekek ismétlik a sorokat.

Vedd figyelembe!

Magyarázatra szorul a *megavasodik* és esetleg a *kikönnyeztek a jégcsapok* kifejezés. *Megavasodik*: avas lesz, mint a vaj, amikor megromlik – mondhatjuk úgy is, hogy elavul, megöregszik.

Kikönnyeztek a jégcsapok: megolvadtak.

